>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Datum 10 februari 2022 Betreft Besluit Wob-verzoek

Geachte ,

In uw verzoek van 19 oktober 2021 heeft u bij mijn ministerie met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) om informatie verzocht met betrekking tot openbaarmaking van alle data van de pilot Wrakkenbescherming. De pilot heeft een looptijd van 1 mei 2021 tot en met 31 augustus 2021. U verzoekt om informatie uit de periode van 1 januari 2019 tot en met 19 oktober 2021.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 16 november 2021 met kenmerknummer en per e-mail aan u toegezonden.

In de brief van 1 december 2021, kenmerk , is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 6 januari 2022. In de brief van 23 december 2021, kenmerk , is aan u medegedeeld dat de beslistermijn met vier weken is opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden. De derde belanghebbende heeft op 3 januari 2022 gereageerd. Tot slot is in de brief van 17 januari 2021, kenmerk , aan u medegedeeld, dat de beslistermijn wederom met 2 weken is opgeschort wegens het vragen van een tweede zienswijze. De uiterlijke beslistermijn is daarmee 1 februari 2022 geworden.

1. Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

2. Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 21 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

2.1. <u>Informatie die (deels) buiten de reikwijdte van het verzoek valt</u> Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wob kan een ieder een verzoek doen om informatie over een bestuurlijke aangelegenheid neergelegd in documenten.

Wetgeving en Juridische Zaken

Rijnstraat 50 Den Haag Postbus 16375 2500 BJ Den Haag www.rijksoverheid.nl

Contact

Onze referentie

Biilagen

2

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

De informatie opgenomen in het document met nummer 19 heeft slechts gedeeltelijk betrekking op de door u genoemde bestuurlijke aangelegenheid. Om deze reden heb ik deze informatie uit dit document verwijderd.

2.2. Reeds openbare documenten

De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. De documenten met nummers 10a en 14a zijn reeds openbaar en voor een ieder beschikbaar. Voor de volledigheid staan deze documenten met de betreffende vindplaats wel vermeld op de inventarislijst in bijlage 2.

3. Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van de documenten zijn derde-belanghebbenden betrokken. Zij zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven.

De zienswijze van de derde-belanghebbende heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Ik verwijs daarvoor naar het onderdeel 'Overwegingen' onder 5 van deze brief.

4. Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 1, 2, 2a, 3, 4, 5, 5a, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 13a, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22 en 23 openbaar te maken, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens.

Het document met het nummer 8a maak ik openbaar met uitzondering van de daarin opgenomen locaties van scheepswrakken en persoonsgegevens.

Tot slot heb ik besloten de door u gevraagde informatie opgenomen in de documenten met nummers 1a, 6a, 9, 11a, 12a, 15a, 16, 16a, 17a en 20a in het geheel niet openbaar te maken.

Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' onder 5. van deze brief.

5. Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van

de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Meer in het algemeen wil ik u mededelen dat ik in het kader van de Wob referentie- en kenmerknummers uit documenten verwijderd heb om misbruik hiervan (door een ieder) te voorkomen.

5.1 <u>Inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen</u>

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder d, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen.

Bij de documenten met nummers 2a, 5a, 6, 6a, 8a, 9, 11, 13a, 16, 17a en 20a is het belang van inspectie, controle en toezicht door de Kustwacht en Douane in het geding. Deze documenten bevatten informatie over controle met strategische onderbouwingen. Door (gedeeltelijke) openbaarmaking van deze documenten zou informatie over de controlestrategie van de Kustwacht en de Douane algemeen bekend worden gemaakt. Te verwachten is dat dit zal leiden tot calculerend gedrag waardoor de controle ernstig zou worden belemmerd. In sommige documenten zijn de strategische beschouwingen zo nauw verweven met de andere informatie uit het document, dat ook een gedeeltelijke openbaarmaking calculerend gedrag in de hand kan werken.

Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet of gedeeltelijk niet openbaar te maken.

5.2 De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met de nummers 1, 2, 2a, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8a, 11, 12, 13a, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22 en 23 staan persoonsgegevens. Het betreft o.a. namen, initialen, e-mailadressen, telefoonnummers, functieomschrijvingen, werkdagen, handtekeningen en andere informatie van ambtenaren en andere personen. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Deze documenten bevatten ook persoonsgegevens die herleidbaar zijn naar ambtenaren. In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om

openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. Ook deze gegevens heb ik uit de documenten verwijderd.

5.3 Intern beraad en het niet- openbaar maken van concepten.

Uitgangspunt van de Wob is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in beginsel ook voor documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad. Dit is het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van overheden in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Degene die de stukken heeft opgesteld moet de bedoeling hebben gehad dat ze zouden dienen voor intern beraad.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat uit documenten die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad geen informatie wordt verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen. Onder 'persoonlijke beleidsopvattingen' wordt verstaan: ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen. Dergelijke opvattingen worden niet openbaar gemaakt omdat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ambtenaren en bestuurders moeten onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter worden door mij niet beschouwd als persoonlijke beleidsopvattingen. De totstandkoming van beleid en regelgeving wordt met de openbaarheid van dergelijke informatie inzichtelijk.

De documenten met nummers 1a, 11a, 12a, 15a en 16a zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad. Het betreft conceptversies van documenten Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering dat van eenzelfde document meerdere versies in het publieke domein in omloop zijn, met als mogelijk gevolg dat onduidelijkheid ontstaat over de inhoud van het betreffende document. Om die reden maak ik concepten in hun geheel niet openbaar. Dit is slechts anders daar waar de concepten reeds met derden zijn gedeeld.

5.4 <u>Locaties van scheepswrakken</u>

Het document met het nummer 8a bevat informatie over de locaties van scheepswrakken. Over het openbaar maken van locaties van scheepswrakken heb ik reeds een beslissing genomen. Het betrof een beslissing over de openbaarmaking van geografische data van maritieme vondstmeldingen bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (hierna: RCE). Voor de motivering van dit onderdeel volsta ik met een herhaling van de motivering uit dat besluit hieronder.

Het UNESCO-verdrag en het Weens Verdragenverdrag

Voor de geografische data betreffende maritieme vondstmeldingen speelt het Verdrag inzake de bescherming van het cultureel erfgoed onder water (hierna: UNESCO-verdrag) een belangrijke rol. De Nederlandse Staat heeft het

UNESCO-verdrag nog niet geratificeerd. Art. 18 van het Weens Verdragenverdrag staat er echter aan in de weg dat de Staat handelingen verricht die het voorwerp en doel van het UNESCO-verdrag zouden ontnemen. Het Koninkrijk der Nederlanden is partij bij dit verdrag en hier dus ook aan gebonden. Dat het ook echt de bedoeling is dat de Nederlandse Staat gebonden wordt aan het UNESCO-verdrag blijkt onder meer uitdrukkelijk uit de Kamerbrief van 19 mei 2016, waarin de ratificatie is aangekondigd (ref. nr. 929389). Het UNESCO-verdrag is dus bepalend voor de manier waarop de Staat nu moet handelen. In art. 2 van het UNESCO-verdrag staan de doelstellingen benoemd.

In art. 19 UNESCO-verdrag is opgenomen wat wel en niet is toegestaan rond het samenwerken en delen van informatie. In het derde lid staat dat informatie met betrekking tot ontdekking of locatie van cultureel erfgoed onder water vertrouwelijk wordt behandeld en voorbehouden blijft aan de bevoegde autoriteiten van de Staten die partij zijn, voor zover in overeenstemming met hun nationale wetgeving, zolang openbaarmaking van deze informatie een gevaar of anderszins een risico kan vormen voor het behoud van dit cultureel erfgoed onder water.

Dat sprake is van een reëel gevaar en risico voor behoud van het cultureel erfgoed onder water bij openbaarmaking van informatie met betrekking tot alle locaties in

maritieme vondstmeldingen is evident. Op het risico van roof van maritiem erfgoed wordt gewezen door zowel de wetgever, de partijen bij het UNESCOverdrag als de partijen bij het Europees Verdrag inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (Verdrag van Valletta). Ook in de eerdergenoemde Kamerbrief wordt stilgestaan bij de noodzaak dit erfgoed te beschermen.

Indien de gevraagde informatie openbaar wordt voor een ieder kan deze informatie ook worden aangewend voor ongeoorloofde activiteiten gericht op cultureel erfgoed onder water, die een bedreiging vormen voor het behoud van dit erfgoed.

Openbaarmaking van informatie omtrent geografische data betreffende maritieme vondsmeldingen is in strijd met het voorwerp en het doel van het UNESCOverdrag en meer specifiek met art. 19, derde lid, van het UNESCOverdrag, nu hier in is opgenomen dat de ontdekking of locatie van cultureel erfgoed onder water vertrouwelijk moet worden behandeld en voorbehouden blijft aan de autoriteiten van de Staten die partij zijn bij het verdrag.

Nu openbaarmaking van locaties van alle maritieme vondstmeldingen die bij de RCE aanwezig zijn in strijd zou zijn met het voorwerp en doel - en ook een specifieke bepaling - van het UNESCO-verdrag, zou openbaarmaking op grond van de Wob evenals de algemene toets waartoe de Wob verplicht zich derhalve niet

verhouden met het Weens Verdragenverdrag.

Op grond van het in het Nederlands recht algemeen erkende ongeschreven constitutionele superioriteitsbeginsel gaat bij strijdigheid tussen lagere regelgeving (in casu de Wob) en hogere regelgeving (het internationale Weens Verdragenverdrag) de hogere regelgeving voor. Dit betekent dat in dit specifieke geval de Wob buiten toepassing moet worden gelaten voor zover dit zich niet verhoudt met het Weens Verdragenverdrag. Het internationale recht staat er immers aan in de weg dat deze informatie nu op grond van de Wob openbaar zou worden gemaakt of ten aanzien hiervan überhaupt een belangenafweging zou moeten worden gemaakt.

6 Wijze van openbaarmaking

De documenten die met dit besluit openbaar worden, worden tezamen met dit besluit digitaal aan u verstrekt.

7 Plaatsing op internet

Dit besluit en de daarmee openbaar gemaakte stukken worden op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de belanghebbenden.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, namens deze, de directeur Wetgeving en Juridische Zaken,

Bijlage 1 - Relevante artikelen

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer.

Artikel 3

- 1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
- 2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
- 3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
- 4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
- 5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.

- 2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
- 3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker meedeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
- 4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
- 5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.
- 6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieuinformatie:
 - bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
 - b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
 - c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Artikel 10

- 1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
- 2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;

- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
- 3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- 4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
- 5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
- 6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
- 7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
- 8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

- 1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
- 2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
- 3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
- 4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

UNESCO-verdrag

Artikel 2

- 1. Met dit Verdrag wordt beoogd de bescherming van cultureel erfgoed onder water te waarborgen en te versterken.
- 2. Staten die partij zijn werken samen bij de bescherming van cultureel erfgoed onder water.
- 3. Staten die partij zijn zorgen voor het behoud van cultureel erfgoed onder water ten behoeve van de mensheid, in overeenstemming met de bepalingen van dit Verdrag.
- 4. Staten die partij zijn nemen individueel of, in voorkomend geval, gezamenlijk, alle passende maatregelen in overeenstemming met dit Verdrag en met het internationaal recht die nodig zijn om cultureel erfgoed onder water te beschermen en maken daartoe gebruik van de best bruikbare middelen die zij tot hun beschikking hebben en in overeenstemming met hun vermogen.
- 5. Het behoud in situ van cultureel erfgoed onder water wordt als voorkeursoptie beschouwd, alvorens activiteiten gericht op dit erfgoed worden toegestaan of verricht.
- 6. Geborgen cultureel erfgoed onder water wordt opgeslagen, bewaard en beheerd op een wijze die het langdurige behoud ervan waarborgt.
- 7. Cultureel erfgoed onder water wordt niet commercieel geëxploiteerd.
- 8. Overeenkomstig de praktijk van de staten en het internationaal recht, met inbegrip van het <u>Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee</u>, mag niets in dit Verdrag zo worden uitgelegd dat de regels van het internationaal recht en de praktijk van de staten met betrekking tot soevereine immuniteiten of de rechten van enige staat met betrekking tot zijn vaartuigen en luchtvaartuigen wijzigen.
- 9. Staten die partij zijn dragen er zorg voor dat alle menselijke resten die zich in de maritieme wateren bevinden met respect worden behandeld.
- 10. Verantwoorde, niet-verstorende toegang van het publiek tot in situ cultureel erfgoed onder water om te observeren of te documenteren wordt aangemoedigd om het publieke bewustzijn van, de waardering voor en bescherming van dit erfgoed te bevorderen, tenzij dergelijke toegang onverenigbaar is met de bescherming en het beheer ervan.
- 11. Geen enkele uit hoofde van dit Verdrag verrichte handeling of activiteit vormt een grond voor het maken, verdedigen of betwisten van enige aanspraak op nationale soevereiniteit of rechtsmacht.

Artikel 19.

- 1. Staten die partij zijn werken samen en verlenen elkaar bijstand bij de bescherming en het beheer van cultureel erfgoed onder water uit hoofde van dit Verdrag, met inbegrip van, indien uitvoerbaar, samenwerking bij het onderzoeken, het opgraven, het documenteren, het behoud, het bestuderen en het tonen van dergelijk erfgoed.
- 2. Voor zover verenigbaar is met de doelstellingen van dit Verdrag verbindt elke staat die partij is zich ertoe informatie over cultureel erfgoed onder water te delen met andere staten die partij zijn, met inbegrip van de ontdekking van erfgoed, de locatie van erfgoed, erfgoed dat opgegraven of geborgen is in strijd met dit Verdrag of anderszins in strijd met het internationaal recht, toepasselijke wetenschappelijke methoden en technologieën, en juridische ontwikkelingen met betrekking tot dit erfgoed.
- 3. Informatie die wordt gedeeld tussen staten die partij zijn, of tussen UNESCO en staten die partij zijn, met betrekking tot de ontdekking of locatie van cultureel erfgoed onder water wordt vertrouwelijk behandeld en blijft voorbehouden aan de bevoegde autoriteiten van de staten die partij zijn, voor zover in overeenstemming met hun nationale wetgeving, zo lang de openbaarmaking van deze informatie een gevaar of anderszins een risico kan vormen voor het behoud van dit cultureel erfgoed onder water.
- 4. Elke staat die partij is neemt alle uitvoerbare maatregelen om, voor zover mogelijk onder andere door middel van daartoe geëigende internationale databases, informatie te verspreiden over cultureel erfgoed onder water dat is opgegraven of geborgen in strijd met dit Verdrag of anderszins in strijd met het internationaal recht.

Weens Verdragenverdrag

Artikel 18

Een Staat moet zich onthouden van handelingen die een verdrag zijn voorwerp en zijn doel zouden ontnemen, indien:

- a. hij het verdrag heeft ondertekend of de akten die het verdrag vormen heeft uitgewisseld onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, totdat hij zijn bedoeling geen partij te willen worden bij het verdrag kenbaar heeft gemaakt; of
- b. hij zijn instemming door het verdrag gebonden te worden tot uitdrukking heeft gebracht in de periode die aan de inwerkingtreding van het verdrag voorafgaat op voorwaarde dat deze inwerkingtreding niet onnodig wordt vertraagd.